

Metstór upphædd av til barnaansing komandi ár:

Men vit klára ikki at halda tærn kortini

– Trupulleikin veksur skjótari enn vit klára at loysa hann, hóast vit brúka so nógv pengar til barnaansing í Havnini, sum ongantíð fyrr

ÁKI BERTHOLDSEN

Tað flytir so nógv fólk til Havnar í løtuni, at Býráðið er við at koma í neyð, tí tey klára ikki at útbyggja tær almennu tænasturnar líka skjótt, sum tørvurin veksur. Hesi seinastu tvey árin er fólkatalið í Havn vaksið næstan 700 fólk, og roknað verður við, at um nakrar heilt fáar mánaðir er fólkatalið í Tórshavnar Kommunu komið uppá 16.000 fólk.

Tey flestu, sum flyta til Havnar, eru ung húski við børnum, og tað leggur stórt trýst á barnaansingina.

Elin Lindenskov, formaður í sosialu nevnd hjá býráðnum, sigur, at tað er ikki dagur at børn ikki verða sett á bíðilista.

Og bíðilistin bara veksur og veksur.

– Í løtuni standa 400 børn á bíðilista at fáa ansingarplass. Tað eru hálvt hundrad fleiri enn fyrr nøkrum fáum mánaðum síðani.

Næstan 8 mió meir til barnaansing

Elin Lindenskov sigur, at kommunan hevur ásett trupulleikan og ger, hvat hon kann fyri at hjálpa uppá hann.

Tí hevur kommunan sett eina metstóra upphædd av á fíggarlógini komandi ár til ymisk barnaansingarendamál.

Tilsamans hevur kommunan sett 35,8 milliónir av til ymisk barnaansingarendamál.

Tað eru heilar 11.250.000 meiri enn í ár, tá ið samlaða upphæddin var 24.575.000 krónur.

Men harafturat ætla býráðið at byggja býlingshúsin inni á Gøtu til 42 børn.

Til vanliga barnaansing eru 31,3 milliónir settar av komandi ár, og tað eru 7,6 milliónir meiri enn í ár, nú 23,7 milliónir eru brúktar til barnaansing.

Kortini verða bara talan um ein nettovøkstur uppá 4,3 milliónir, tí tað broytta bytisprosentíð, sum landsstýrið hevur boðað frá, stýtur 3,3 millión av hækkingini.

Higartil hava land og

kommununur betalt 30% í part av barnaansingini og foreldrið hava betalt tey síðstu 30%.

Men komandi ár skulu kommunurnar betala 5% meiri, so land og kommunur betala 35% í part. Hesi eyka 5% kosta altso kommununi 3,3 milliónir og sostatt verður talan um ein nettovøkstur uppá 4,3 milliónir til vanliga barnaansing.

Men harafturat er ein serlig jättan uppá 2,5 milliónir sett av til onnur ansingartilboð.

Sostatt er talan um ein nettovøkstur til vanliga barnaansingina komandi ár uppá 6,8 milliónir.

Hetta er umframt tað, at ætlanin er at byggja býlingshúsin inni á Gøtu til 42 børn. Í tí skal eisini spælistova verða til børn, sum eru í dagrøkt.

Og harafturat eru virksemið hjá frítíðarskúlanum eisini økt.

Higartil hevur frítíðarskúlin verið fyri børn í fyrsta flokki. Men komandi ár verður hann eisini fyri børn í 2. flokki. Tað ger, at barnatalið í frítíðarskúlanum er økt uppá 250 børn.

Tað kostar 2 milliónir komandi ár. Í ár kostar frítíðarskúlin 875.000 krónur, so talan er um eina øking á tí ókinum uppá 1.125.000 krónur.

Sostatt hevur býráðið netto sett 7,925.000 krónur meiri av til ymisk barnaansingarendamál komandi ár, umframt tær 3,3 milliónir, sum hækkaða bytisprosentíð kostar, tilsamans 11.225.000 krónur.

Og afturat tí kemur so býlingshúsið inni á Gøtu.

Ymisk uppskot

Elin Lindenskov sigur, at ymisk uppskot eru um, hvat tær 2,5 milliónirnar skulu

brúkast til, sum eru settar av til aðra barnaansing.

– Eitt fíðiligt uppskot er um at seta skipanina í verk

aftur at foreldur fingur pengar fyri at ansa børnunum.

Men tað er Elin Lindenskov hart ímóti. Hon heldur, at tað er at taka ábyrgdina frá politikarunum og hon heldur eisini, at tað stýðjar uppundir svarta dagrøkt og tað kann kommunan ikki vera við til.

– Eg haldi, at vit fáa meiri pengarnar, um býráðið skipar fyri ansingini.

– Tosað hevur verið um at gera ein kanning at vita, um foreldur høvdu tikið børnið av bíðilistanum, um tey fingur pengar útgoldnar fyri at ansa børnunum

er at byggja tey fyra „donsku“ býlingshúsin út.

Tað ber til at byggja tey út, so at tað verður plass fyri 20 børnum afturat í hvørtjum.

Tey fyra „donsku“ býlingshúsin eru tað Undir Fjalli, tað Uppi millum Gilja, tað á Ternuruggi og tað Vesturi á Flat.

Tað kostar 4,8 milliónir tilsamans.

– Men hinvegin eru nakrir býráðspolitikarar, sum vilja hava onkra heilt aðra loysn, uttan at teir tó hava sett uppskot fram um, hvat skal gerast.

Makta tað ikki

Elin Lindenskov sigur, at trupulleikin við barnaansing er so stórur, at tað eru litil útlit fyri, at kommunan klárar at nøkta tørvin.

– Tað, sum higartil er samtykt, er, at býráðið skal stovna 30 ansingarplass um árið.

– Men tað hava vit ásett, at er alt ov litil til at nøkta tørvin, tí bíðilistin leypir so skjótt upp.

Men trupulleikin við barnaansing er ein trupulleiki, sum býráðið raðfestir retteliga frammaliga.

Og tí sigur hon, at fyrst í komandi ári má býráðið viðgerða málið at vita, um ikki enn meiri ferð kann setast á.

Hetta er ein trupulleiki, sum er ógvuliga frammaliga, men vit klára ikki at halda tærn kortini, sigur Elin Lindenskov.

Komandi ár er metstór upphædd sett av til barnaansing í Havn

heima

Men eitt annað uppskot

Gera betri umstøður at taka ímóti fiski í Havn

Tórshavnar Havn byggir út á Vestaru Vág so at møguleikarnir at taka ímóti fiski verða betri

ÁKI BERTHOLDSEN

Tórshavnar Býráð ætla at gera tað umstøðurnar betri at taka ímóti fiski.

Tí verður í løtuni arbeitt fyri nógv pengar á vestaru vág, har bygt verður út, og um, til fiskivinnuendamáli.

Torfinn Smith, formaður í býráðsins havnanevnd, vil ikki siga, hvussu nógv arbeiðast skal fyri, tí tað vandi er fyri at tað er ov vegleiðandi fyri tey, sum skulu gera tilboðini uppá arbeiðini.

Fyrst í komandi ári verður liðugt at gera sjálva salt-silo'ina.

Tá ið hon er liðugt, skal sjálvt húsið gerast.

Somuleiðis verður arbeitt uppá at gera atløgubryggjuna við Fiskavirking-gamla Bacalao - 30 metrar longri.

Tað verður gjørt við at fyllt verður út ímillum Bacalao og ískeina og við at slætta ókið.

Annars er ætlanin at gera meiri atløguplass á Viðarhesi, tí tað verður oljukei.

Tórshavnar Havn má úthyggjast, bæði Eystanfyrir og vestanfyrir. Tað, sum nú verður gjørt, er at gera umstøðurnar betri at taka ímóti fiski, so at fortreyttirnar eru til staðar, skuldi nakar havt hug og hegni at farið undir meiri fiskaarbeiði í Havn sigur Torfinn Smith, formaður í havnanevndini hjá býráðnum

Har skulu m.a. bátarnir liggja, sum koma við olju til Shell og Statoil og har skulu bátarnir liggja, sum bunkra olju.

Torfinn Smith sigur, at tað, sum mest er brúk fyri yvirhøvur, er at fáa meiri atløguplass og, ikki minst, at fáa meiri bingjuplass.

Torfinn Smith sigur, at enn er ikki nakad gjørt av, hvussu farast skal fram eystanfyrir.

– Tó er tað toluliga vist, at Býráðið fer at halda fram at byggja pakkhús á keiini, tí tað er tørvur á goymsluplassi, sigur hann.

Torfinn Smith sigur, at vónandi fara tær batnaðu umstøðurnar at føra við sær, at meiri fiskivinna verður í Havnini.

Nú eru tað summi sum halda, at útjadarin í Føroyum skal eiga fiskivinnuna?

– Ja, men vit ætla ikki at taka fiskivinnu frá nøkrum. – Men vit vilja fegin vera uppi. Og vit vilja fegin skapa fortreyttirnar, so tað eisini ber til at arbeiða fisk í Havn, skuldi nakar havt hug til tað.

– Havnin hevur sannliga eisini í havt eitt livandi út-róðrarumhvørvi og eg hevði onki havt ímóti at fingið tað endurskapad, sigur Torfinn Smith.